

Številka: 007-20/2013/2
Datum: 26.03.2013

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor

Naslov e-pošte: gp.mzip@gov.si

ZADEVA: Predlog Uredbe EU o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu

ZVEZA: Vaš dopis št. 5400-8/2013/64 – 00731261, z dne 11. 3. 2013

Spoštovani,

v skladu z 48. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) v nadaljevanju dajemo več ali manj le splošne pripombe na predlog zgornje uredbe.

1. Splošne opombe:

- ▶ Čeprav področje letalstva ne spada v delovni krog Informacijskega pooblaščenca (zaradi česar nam ta materija ni poznana), se že na splošni ravni postavlja resno vprašanje, **zakaj je pri poročanju in nadaljnji obravnavi poročil sploh treba obdelovati** (dokumentirati, poročati, uporabljati, analizirati, anonimizirati itd.) **identifikacijske osebne podatke poročevalcev in drugih oseb** (pri slednjih mislimo na osebne podatke oseb, ki niso poročevalci, npr. potniki, člani posadk, tehnično osebje...). Namen poročanja je v preprečevanju bodočih nesreč in incidentov, ne pa v izvajanju postopkov za ugotavljanje osebne kazenske, civilne, prekrškovne in delovnopravne odgovornosti. Primere hude malomarnosti pa se lahko raziskuje in »preganja« po ustaljenih postopkih in na podlagi podatkov izven sistema poročanja po tej uredbi. Če pa so na primer kontaktni osebni podatki (iz nam neznanega razloga) v določenih primerih res tako važni, bi bilo treba kot podlago za njihovo obdelavo predvideti privolitev. Sicer pa **bi moralo poročanje že v izhodišču (v prvi fazi)**, tj. pri sporočanju s strani poročevalca, notranji obdelavi v organizaciji in tudi pred vnosom v nacionalno in EU bazo, **potekati v anonimizirani oz. anonimni obliki** – taka mora biti vsebina poročila in tudi prometni in drugi podatki povezani s poročilom, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti identiteto poročevalca in drugih oseb. Tako bi odpadle vse nadaljnje težave glede naknadne anonimizacije, omejevanja dostopnih pravic, zagotavljanja ustreznih postopkov in ukrepov za zavarovane podatkov, odgovornosti, pravnih podlag za razkritje podatkov in podobno.

Za primerjavo – sistem poročanja o neželenih učinkih zdravil je uveden za enak namen kot poročanje o dogodkih v letalstvu, a se izvaja na psevdonimiziran način, ker osebni podatki pacientov niso potrebni za dosego namena poročanja in nadaljnega analiziranja. Psevdonimizacija je uvedena le z namenom preprečevanja podvajanja analiz za istega pacienta in možnosti dodatnega kontaktiranja s poročevalcem. Za primerjavo še – sistemi neanonimnega poročanja o varnostnih dogodkih (npr. *near miss* dogodki, zdravniške napake...) v zdravstvu z namenom doseganja kakovosti in varnosti v zdravstvu, so se izkazali za povsem neučinkovite.

- ▶ Nerazumljivo je, da uredba po eni strani govori o anonimiziranih oz. anonimnih poročilih, po drugi strani pa predvideva naknadno anonimizacijo ter omejevanje dostopnih pravic do osebnih podatkov poročevalcev in drugih oseb. Iz besedila uredbe **ni mogoče nedvoumno razbrati, zakaj, v kakšnem obsegu in v kakšnih primerih je to sploh združljivo**. Če bi držalo, da so posredovana poročila anonimizirana oz. anonimna, je tudi nelogično govoriti o možnosti oz. dopustnosti pregona zaradi hude malomarnosti. Anonimizacija oz. anonimnost mora namreč segati tako daleč, da povratno ugotavljanje identitete morebiti odgovornih oseb ni mogoča v absolutnem smislu.
- ▶ Splošna pripomba je potrebna tudi glede dejstva, da v uredbi **ni konkretno določeno, kateri identifikacijski osebni podatki poročevalcev ali tretjih oseb naj bi se obdelovali**.

- ▶ Besedilo uredbe in pojasnila **ne dajejo na voljo dovolj informacij za tehtno presojo načela sorazmernosti glede obdelave osebnih podatkov**. Z informacijami imamo v mislih navedbe o tem, kateri osebni podatki se obdelujejo, za kateri namen (razlogi in cilji), kako, kdo jih obdeluje, v kakšnih primerih in zakaj je obdelava nujna. Tako na primer ni jasno, zakaj je nujno potrebno, da se osebe iz člena 6(1) lahko seznanijo z osebnimi podatki.
- ▶ Besedilo uredbe na primer tudi ne daje jasnega odgovora na vprašanje, ali, pod kakšnimi pogoji oz. v kakšnem primeru, od koga in v kakšnem obsegu lahko **delodajalec** dostopa do podatkov o dogodku, ki ima izvor v domnevni hudi malomarnosti, ki naj bi jo zagrešil delavec.

2. K členu 2, prva točka

V celoti se pridružujemo pripombi MPJU glede anonimizacije.

3. K členu 6, tretji, četrti in peti odstavek

V celoti se pridružujemo pripombi MPJU glede anonimizacije.

4. K členu 10

V celoti se pridružujemo pripombi MPJU glede anonimizacije in načina dostopanja do podatkov.

5. K členu 12

V celoti se pridružujemo pripombi MPJU glede ravni določenosti obdelave osebnih podatkov.

6. K členu 20

V celoti se pridružujemo pripombi MPJU glede nesistemskega odstopanja od splošno uveljavljenih načel transparentnosti. Morda so sicer podani legitimni razlogi, da vsi podatki (npr. ki so zbrani v evropski zbirki podatkov) ne bi smeli biti dostopni javnosti (npr. poslovne skrivnosti proizvajalcev letal), vendar ti razlogi iz uredbe niso razvidni. Zato načeloma zavračamo pavšalno omejevanje dostopnih pravic zainteresirani javnosti.

Hvala za sodelovanje in lepo pozdravljeni,

Informacijski pooblaščenec:
Nataša Pirc Musar, univ. dipl. prav.,
pooblaščenka